

Anotace

Cílem předložené diplomové práce je na základě aplikace teorií od Daronu Acemoglu a Jamese A. Robinsona na případ Jihoafrické republiky ověřit, zda nastavení institucí ve státě ovlivňuje fungování a prosperitu státu. Autoři pojednávají ve své knize "Proč státy selhávají? Kořeny moci, prosperity a chudoby" o teorii extraktivních a inkluzivních institucí. Pro vysvětlení těchto termínů zmiňují dvě města Nogales (jedno v USA, druhé v Mexiku), které spolu sousedí. Ačkoliv byl historický vývoj těchto měst téměř identický, zejména po kulturní stránce, dnes se tato města liší po stránce ekonomické, zdravotní péče nebo ve vzdělání obyvatelstva. Autoři považují za příčinu rozdílů odlišné typy institucí, jelikož ty mexické mají kořeny z období kolonizace Ameriky Španěly. Conquestadoři na kolonizovaném území plenili, původní obyvatelstvo zotročovali a zlato spolu s dalšími surovinami odváželi ze země zpět do Evropy. Tamní elity se po dekolonizaci přizpůsobily tomuto zavedenému pořádku a v těchto zemích přetrvávají extraktivní instituce povětšinou až dodnes. Inkluzivní instituce naopak umožňují a podporují zapojení širokých mas do hospodářských aktivit ve státě, rozvíjí jejich talent a schopnosti, umožňují se lidem samostatně rozhodovat. Pro instituce inkluzivní je zapotřebí existence soukromého vlastnictví, nestranného právního systému a veřejných služeb. Autoři zmiňují i Jihoafrickou republiku již za nadvlády Britů, avšak pouze v době, kdy britská správa umožnila původnímu černošskému obyvatelstvu podnikat v zemědělství a změnila tak ekonomické instituce na inkluzivní. Změna institucí však trvala jen dočasně, jelikož bílá část populace protestovala proti zrovnoprávnění černošské populace v podnikání a tento proces britská správa zvrátila zpět v extraktivní instituce, tedy tím zastavila rozvoj původního obyvatelstva. Dnes po konsolidaci demokracie JAR na konci 20. století však tyto instituce nejsou zcela rozeznatelné. Předložená práce si klade za cíl toto nastavení institucí rozeznat.